

ΕΜΜΕΤΡΕΣ ΛΥΡΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΠΟΛΕΜΗ

Η ΔΥΟ ΑΔΕΛΦΕΣ

Δύο αδελφάδες ήτανε πεντάμορφες
 ή Δέσπω κ' ή 'Ελένη, κόρες του πατά.
 —Σ' ένα κλαδί δύο ροδά γλυκομύριστα —
 ή μιὰ ξανθή, ξανθούλα, καταγάλανη
 κ' ή άλλη μαυρομάτια και μελαχροινή.

Τή Δέσπω την ξανθή τη μεγαλύτερη
 αγάπησεν ο Δήμος τ' άρχοντόπουλο
 κ' αυτή με την καρδιά της τόν αγάπησε.
 Και μιάν αυγή, μιὰ μέρα, μέρα του Μαγιοῦ,
 ή νειά κ' ο νεός στη βρύση άπανηθήκανε :
 — Δέσπω, γλυκειά μου αγάπη, Δέσπω, σ' αγαπώ !
 τόσον καιρό τόν πόνο μου τόν έκρυβα
 και τώρα πια αγάπη μου ξεχείλισε.
 Μη χαμηλώνης τ'ά γλυκά ματάκια σου,
 Δέσπω μου, κντταξέ με, πέμου, μ' αγαπάς ;
 Κ' ή κόρη νεροκαλά τ'ά μάτια έσηκωσε,
 χωρίς νά βγάλη λέξη και χωρίς μιλιά
 με μιὰ ματιά του έιπε την αγάπη της.
 Κανείς τ'ό μυστικό της δέν έγνώρισε,
 κανέναν; την αγάπη της δέν έμαθε.
 Στην έκκλησιά συχνά συναπαντιότανε,
 στά πανηγύρια του χωριού την έβλεπε
 κ' άν κάποτε περνούσε άπ' τ'ό δρόμο της
 στό παραθύρι ή νειά τόν έκαστριόταν.
 'Όλημερίς ή Δέσπω τόν στοχάζονταν,
 κοιμότανε— τόν έβλεπε στόν ύπνο της.
 Κανείς τ'ό μυστικό της δέν έγνώρισε,
 κανέναν; την αγάπη της δέν έμαθε.

Περνούν οι μέρες, φεύγουνε γοργότερες
 κ' ή αδελφή της Δέσπως ή μελαχροινή,
 ή όμορφη 'Ελένη, ή πιο μικρότερη,
 χλωμάζει λίγο-λίγο και μαραίνεται,
 χλωμάζει λίγο-λίγο και βαρειαρρωστά.
 — 'Ελένη τι σου λείπει και μαραίνεσαι,
 τι έχεις, σδελφή μου, και βαρειαρρωστές ;
 — Σάν τ'ό γορεύεις, Δέσπω, και σάν μ' έρωτίζε,
 θά σου τ'ό πω κ' άν θέλεις παρηγόρα με.
 — 'Ο πόνος σου, 'Ελένη, θάνα πόνος μου'
 τ'ό μυστικό που κρύβεις μέσα την καρδιά
 άπ' την καρδιά σου θάνα πιο βαρύτερο
 γι' αυτό, γλυκειά αδελφούλα μου, γι' αυτό πονείς ;
 — Αχ ! Δέσπω, θά πεθάνω, μες στά νειάτα μου !
 Τή νύχτα της λαμπρής— θυμάσαι, Δέσπω μου ;—
 στεκόταν άντικρύ μας στό στασιό του
 κ' ή λάμψη της λαμπάδας— όπου κρτάγαγε
 την έκανε γλυκύτερη την όψη του
 Συχνά-συχνά τ'ά μάτια του χαμηλώνε
 και πάλι πεύό συχνότερα μες κντταξέ
 κ' ένοιωθα μες στά μάτια μου τ'ά μάτια του.
 'Αχ ! άπό τότε πένετε μήνες πέρασαν
 και στην καρδιά μου νοιώθω κάθε του ματιά,
 κ' όπου κ' άν πάγω, Δέσπω, κ' όπου κ' άν σταθώ
 τόν έχω ζωντανό μπροστά στά μάτια μου
 με τ'ό κερύ στό χέρι που τόν γνώρισα.
 Και δέν μπορώ νά νοιώσω δέν μπορώ νά πω
 άν εινε άπ' τη λαμπάδα για άπ' τ'ά μάτια του
 ή λάμψη που σκορπίζεται γύρω-γύρω του.
 Τόν αγαπώ, τόν έχω μες στα σπλάχνα μου!..
 — Ποιος είν' 'Ελένη, πέμου το, μη σιάξωσαι !
 — 'Ο Δήμος εινε, Δέσπω, τ'ό άρχοντόπουλο..
 Βροντές κ' αστροελέχεια την έτύπησαν,
 δέν βλέπει, δέν άκούει, δέν στοχάζεται..
 Σε λίγο σά μιὰ λάμψη την έφοτίσε
 κ' εινε στό πλάι εκεί την αδελφούλα της
 χλωμή και μαραμένη και βαρειαρρωστική.

— Γιατί σπαταίνεις Δέσπω, και δέν μου μιλείς ;
 — 'Ελένη, μη χλωμάζεις και μη θλίβεσαι,
 ο Δήμος π' αγαπάς; θά γίνη ταίρι σου.
 'Η χάρη του Θεού την έστρώρισε
 κ' εφάνηκε όμορφότερη κ' όλοφωτή.

Ψηλά, σ' ένα βουνάκι καταπράσινο,
 άνάμεσα σέ λευκές άθρώατες
 λευκό μοναστηράκι κρύβεται δειλά.
 'Εκει ποιλιά χιλιάδες γλυκοκελαδοῦν
 και τ'ό νεράκι τρέχει με μοιροσύρισμα.
 'Εκει ριζοβολούνε μύριες κνκλαμιές
 κ' άγριοκρόνοι και βιολέτες άγριες,
 εκεί δροσοπολλίζονται τ'ά άράγαντα,
 εκεί κ' ή άνεμώνες λουλούδιζονε.
 Λευκό μοναστηράκι και καλότυχο !
 'Ενα κομμάτι λές άπ' τόν παράδεισο
 ήλθε στη γη κ' άνθίζει και μοσχολόβα,
 'Ολονικτις άγγέλοι κατεβαίνουνε
 κ' άπάραθνα κοράσια πέφλουνε την αυγή.
 'Εκει ή Δέσπω πήγε, ράσα έφόρεσε,
 ξανθή κολογορούλα στά κατόμαυρα,
 ήλιος χρυσός, ντυμένος μαύρα σίννεφα.
 Μυρίζει τ'ό κελί της μοσχολόβανο,
 μυρίζει κ' ή καρδιά της άπ' τόν έσροτα
 και δυό αγάπες μέσα της μαλλοῦνονε :
 'Ο Δήμος κ' ή 'Ελένη... ποιος θά νικήση,
 ποιος θά νικήση τάχ' άπ' τους δυό τον ;
 'Εμπρός στην Παναγιά, μπρός στό εικόνασμα
 ή Δέσπω γονατίζει και παρακαλεί :
 — Γλυκειά παρθένα, βόηθα την καρδούλα μου,
 πού τρέμει, τρέμει σάν τ'ό φυλόκαλαμο

και βλέπω τη χλωμάδα της 'Ελένης μου
 και βλέπω και τ'ό Δήμου τη γλυκειά ματιά !
 Θέλη αγάτη ο Δήμος από μένανε,
 θέλει ζωή ή 'Ελένη από μένανε,
 σέ ποιόν νά δώσω, και σάν μ' έρωτίζε,
 Γλυκειά Παρθένα, βόηθα την καρδούλα μου !

Πέρασαν μέρες, μήνες, χρόνια δώδεκα
 και μιάν αυγούλα ή Δέσπω τ' άποράσιε
 νά πάη στό χωριό νά δη τη μάνα της,
 νά δη την αδελφή της, τόν πατέρα της.
 Ρασοτυμένη πέρνει τ'ό στρατι-στρατι
 και φθάνει στό χωριό της και στόν τόπο της
 και φθάνει και στό δρόμο που καθότανε
 και φθάνει και στό σπίτι που καθότανε
 και βλέπει και στην πόρτα την 'Ελένη της
 μ' ένα παιδί στόν κόρφο που τ'ό βίξαινε.
 — 'Όρα καλή, κυρά μου !

— Καλώς ώρισες !

— Κυρά μου, νά σου ζήση τ'ο παιδάκι σου,
 μπορώ νά μάθω ποιός είν' ο πατέρας του ;
 — 'Ο Δήμος, τ'ό χωριό μου δ' καλότερος,
 — 'Η Παναγιά νά δώση γά νόν χαίρεισαι !
 Για μιὰ στιγμήλα έκρυψε την όψη της
 νά μη φανούν τ'ά μάτια της πού βουρκοσαν,
 και πάλι ξαναγύρισε γά νά την δη
 κ' εινε και την 'Ελένη όπου έλαιγε :
 — Κυρά μου, γιατί κλαίνε τ'ά ματάκια σου ;
 — 'Ειχα μιὰ αδερφούλα και την έχασα.
 — 'Ειχα κ' εγώ μιὰ αγάπη και την έχασα !
 'Όρα καλή, κυρά μου !

— Σურε στό καλό !..

† Ιωάννης Πολέμης